

Txotx Ameriketako Far Westean

Cascade Locks (Oregon) ibai ertzeko herri txikian dagoen biltegi xume batean kokatua, Son of Man sagardotegiak Amerikako Mendebaldera Euskal Herriko zati bat ekarri du euskal sagardoaren ekoizpenaren bidez.

Portlandetik 50 kilometro ekialdera kokatuta, Son of Man aitzindaria da sagardo amerikarraren munduan, euskal sagardoa egiteko metodo tradizional eta naturala bereganatu izanagatik, baita txotxaren bitartez sagardoaren kulturaren ospakizuna inportatzeagatik ere.

Covid-19 pandemiak ospakizuna eragotzi du azken urteotan, baina 2022 izan da (urte askotarako) lehen urtea Man of Man-ek mota honetako ekitaldi gastronomiko eta kulturala egin ahal izan duena. Estatu Batuetatik eta atzerritik jende asko erakarri du. Txotx berria asteburuko bi ekitaldietan banatu zuten; lehenak gonbidatu kopuru ikaragarria erakarri zuten; bigarrenak, berriz, esperientzia intimoagoa eskaini zion bertako bezeroei. Txotxa bizitzeko aukera paregabea izan dugu asteburuko bigarren ekitaldian. Arratsalde zoragarria bihurtu zen bigarren hau, bai euskal sagardoaren festa ezagutzen genuenontzat, bai horren berri ez zutenen horientzat eta lehen aldiz gozaten ari zirenentzat.

Pazifikoko ipar-mendebaldeko zirimiriak atze-oihal bikaina eskaini zuen zentzumenak txingarretatik zetorren usainez gozatzeko. Bertan prestatu zuten gaueko afaria, 1,5 kg-ko hezur-erretxin ederra. Bertaratutakoak zahartzen ari zen bitartean aurreko hilabeteetan sagardoa zain egon zen haritz upel erraldoien ondoan kokatu ziren. Guztion gozamenerako, txotx aurreko bazkaria gonbidatuek eserlekua hartu bezain pronto hasi zen. Bertako plater kornukopiaren lurrinek bete zuten aretoa, ehun metro eskasera ibaitik zuzenean harrapatutako arrainetatik hasi eta kalean gorako okindegitik oraindik epel zegoen ogiarekin zerbitzatutako perretxiko pateak. Nik arraina jan nuen, limoi eta belar apaingarri batekin maisuki parrillan egindako aho txikiko baxua.

Den-dena goxo-goxoa zegoen, plater hutsek eta mahaikideen asetasun goxoko aurpegiak lekuko. Zoritzarrez, gonbidatu amerikar batzuk deseroso sentitu ziren familia-estiloko eserlekuen antolaketarekin, ezezagunen ondoan jatean ukondoak kolpatzen eta etengabe barkamena elkarrekin eskatzen zuten bitartean. Handik gutxira, ordea, jabea eskailera batera igo zen upel gorenera heltzeko eta bere ongietorria emateko hitzaldia emateko; gero, "TXOTX!" oihu batekin amaitu zuen, publiko nahiko nahasi baten aurrean sagardoa upel indartsuetatik isurtzen uzten zuen bitartean.

Jarraian, ilaran jarri eta jariatzen ari zen nektarra harrapatzeko marra ero bat bilakatu zen hura, dozenaka zalek edari zurrutada hartzen zuten lehen aldia zen eta. Hasieran, espero bezala, etengabeko isurketak ikusi genituen, hala ere, bertaratutakoek praxian ikasi ahala, isurketak bitxikeria bihurtu ziren, edo, besterik gabe, arreta jartzeari utzi genion. Gauak aurrera egin ahala, mahaikideen artean edozein ondoeza desagertuz joan zen musika barre algarek itotzen zuten bitartean (tamalez bertaratutakoen artean bertsozalaririk ez) eta askok lagun berriak egin zituzten euskal sagardoaren magiaren inguruan.

Euskal Herriatik 8.500 km-ra egon arren, Son of Man sagardotegiak euskal kulturaren arimaren zati bat imitatu ahal izan du. Oregon markako kide lagungarriekin trago eta dibertsio gau baten ostean, denok euskal herritarren bihotzera eramanez gure sentitu genuen. Kulturen arteko zubi bat egitea berez magia baino ez da, eta Gizonaren Semeak hori egin du, Sorgindantza aparta. Zalantzarik gabe, jai gauera bertaratu zirenek begiak eta

bihotzak irekita izan zituzten euskal sagardoaren edertasunari, bai eta herri honen kultura eta arimari ere bai.